

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Дечко Митев Игнатов

Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Бургас

*член на научно жури по конкурс за заемане на академична длъжност
„Доцент“*

в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Бургас

*в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално
направление 1. 2. Педагогика, научна специалност „Методика на обучението
по български език и литература в детската градина и началното училище“*

В конкурса за „Доцент“, обявен от Държавен вестник, бр. 45 от 17.06. 2022 г., за нуждите на катедра „Педагогика и методика на обучението“ към Факултет по обществени науки при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Бургас, като единствен кандидат участва гл. ас. д-р Пенка Кръстева Вълчева - преподавател в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Бургас.

1. Общо представяне на получените материали

Настоящото становище е изготвено въз основа на заповед РД 244 от 15.09.2022 г. на Ректора на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Бургас. Представените от гл. ас. д-р Пенка Кръстева Вълчева документи и материали на хартиен и електронен носител са в съответствие с изискванията на Правилника за развитие на академичния състав на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“.

2. Кратки биографични данни за кандидата

Главен асистент доктор Пенка Кръстева Вълчева е родена на 4.04.1981 г. в град Ямбол. През 2010 г. завършва висшето си образование в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Бургас и придобива образователната квалификационна степен „Бакалавър“, специалност „Предучилищна и начална училищна педагогика“, професионална квалификация педагог, детски и начален учител. През 2012 г. завършва магистърска програма „Алтернативни педагогически технологии в детската градина и началното училище“,

специалност „Предучилищна и начална училищна педагогика“, и получава професионална квалификация магистър-педагог.

През 2014 г завършва успешно курс на обучение по „Сугестология“ и „Сугестопедия“ в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Бургас, като получава квалификация „Сугестопедагог“.

През 2017 г. защитава докторат в област на висшето образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по....., докторска програма „Методика на обучението по български език и литература“ в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

Притежава сертификати за преминати обучения: „Работа със софтуер за виртуална и добавена реалност“, „Работа в електронна образователна платформа Мудъл и виртуални класни стаи“, както и обучение за „Социални иноватори“.

Професионалната реализация на гл. ас. д-р Пенка Кръстева Вълчева започва през 2010 г. в ЦДГ № 2 „Ханс Кристиан Андерсен“, където работи като детски учител. През този период гл. ас. д-р Пенка Вълчева активно се включва в разработката на редица проблеми: „Планиране и подготовка на образователния процес“, „Провеждане на възпитателно-образователната дейност“, „Диагностика на постиженията и развитието на децата“, „Опазване на живота и здравето на децата“. През периода 09.2011-12.2011 работи като възпитател в НБУ „Михаил Лъкатник“ - гр. Бургас, където развива въпроси, отнасящи се до планиране, подготовка и провеждане на самоподготовка в полуинтернатна група/занималня/ за ученици от първи клас. От 03.2012 до 06.2012 г. работи като учител в начален етап в ОУ „Христо Ботев“, кв. Долно Езерово - гр. , а след това като детски учител в в ЦДГ № 20 „Златното ключе“, ЧОУ „Бъдеще“ - гр. Пловдив, като учител в начален етап, в ЧОУ „Бургас“- учител в начален етап и ЦДГ № 20 „Златното ключе“ - гр. Бургас като детски учител.

От 25.09.2018 г., след успешно положен конкурсен изпит, гл. ас. д-р Пенка Кръстева Вълчева е назначена като асистент в катедра „Педагогика и методика на обучението“ при Университет Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Бургас, а от 19.10.2020 г. до момента работи в горепосоченото висше учебно заведение като главен асистент.

Гл. ас. д-р Пенка Кръстева Вълчева е активно ангажирана в процеса на обучение на студентите от специалност „Предучилищна и начална училищна педагогика“, Предучилищна педагогика и чужд език „ и „Начална училищна педагогика и чужд език“. Научноизследователските ѝ интереси са в областта на Методиката на обучение по български език и литература.

3. Характеристика на учебната дейност на кандидата

В сравнително кратката си учебно-педагогическа дейност като преподавател във ВУЗ, но подплатена с богат практически опит, гл. ас. д-р Пенка Вълчева развива активна преподавателска и научна дейност в преподаваните от нея учебни дисциплини: „Методика на обучението по български език и литература в детската градина“ в ОКС „Бакалавър“, специалност ПНУП и ПУПЧЕ; „Методика на обучението по български език и литература в началното училище“, специалност ПНУП и НУПЧЕ; „Сравнително образование“, ОКС „Бакалавър“, специалност ПУПЧЕ; „Литературно обучение в условията на билингвизъм“, ОКС „Бакалавър“, специалност ПНУП, редовна и задочна форма на обучение; „Киноизкуство и литературно обучение“, ОКС „Бакалавър“, специалност НУПЧЕ; „Предучилищна педагогика“, ОКС „Бакалавър“, специалност ПНУП и ПУПЧЕ; „Приобщаващо образование“, ОКС „Бакалавър“, специалност ПНУП, ПУПЧЕ, НУПЧЕ, СП.

В своята преподавателска и научна дейност гл. ас. д-р Пенка Кръстева Вълчева винаги е следвала, следва и със сигурност ще следва съвременните тенденции в обучението и преподаването, като се придържа към високи научни критерии. Като положителни нейни, не подлежащи на съмнение, личностни качества, за мен се открояват ярко нейната енергичност, етичност, трудоспособност, отговорност, консенсусен характер, почтеност и мотивираност. В подкрепа на горепосоченото е и нейното избиране за главен тютор на Факултета по обществени науки към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“.

4. Оценка на научната и научно-приложна дейност на кандидата

Участието на кандидата в настоящия конкурс се базира на научна продукция, която е представена от 23 научни труда: една самостоятелна монография; една книга на базата на защитен дисертационен труд; един университетски учебник в съавторство; едно университетско учебно пособие в съавторство; две учебни пособия в съавторство, които се използват в системата

на предучилищното образование; 17 публикации, от които 16 самостоятелни и една в съавторство, като една от публикациите е на английски език.

Участва като член на екип в два вътрешноуниверситетски, научно-изследователски проекта и два национални образователни проекта. Отразени са 14 цитата, един от които в монография, и 1 рецензия.

Научната квалификация и професионалният интерес на гл. ас. д-р Пенка Кръстева Вълчева, както е безспорно доказано от публикуваните материали, са предимно в областите на **проблемите на езиковото обучение в предучилищна възраст** (№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 от представените публикации), **проблемите на литературното обучение в предучилищна възраст** (№ 13, 14, 15, 16, 17, 18 от приложените публикации) и **приемственост в обучението по български език и литература между детската градина и началното училище** (№ 19, 20, 21, 22, 23).

Това получава най-ярко отражение в нейното монографично изследване „Приложение на мнемоничния метод в предучилищна възраст (при възприемане и изучаване на лирическа творба)“

Предмет на основното проучване в представения монографичен труд, е възприемането и пресъздаването на лирическо произведение при литературното обучение в предучилищна възраст. Значимостта на изследвания проблем е тясно свързана както с формирането на поетичен слух у децата, т. е. способността да се чувства ритмична организация на думите в стихотворната форма, така и с усъвършенстването на вербалната памет в процеса на обучението и работата с литературната творба.

В тази връзка авторът точно констатира основния проблем, свързан с литературното обучение в предучилищна възраст на сегашния етап - липсата на педагогически ситуации, посветени само на изучаване на лирическо произведение. Това принуждава учителите да започват изучаването в ситуацията за възприемане на произведението и продължава в други режимни моменти. Това води до хорово повторение на текста, при което децата възпроизвеждат творбата механично, без да вникват в съдържанието и чувствата на стихотворението и без да подбират съзнателно интонационната изразителност на речта си.

Именно в тази насока авторът предлага методически алгоритъм за възприемане и пресъздаване на лирическо произведение с помощта на

мнемотаблица, чрез който изследва влиянието ѝ върху значението и възпроизвеждането на текста. За тази цел е разработена и предложена специфична диагностична процедура, която отчита езиковото разбиране и езиковата продукция на децата.

В теоретичната част на монографията е представен обзор на психологическа и педагогическа литература, който разглежда специфичните особености в развитието на паметта в учебно-възпитателния процес в предучилищна възраст и приложението на мнемоничния метод в езиковото обучение на децата. Предложен е модел на методически подход към лирическото произведение в предучилищна възраст, в който е отделено специално внимание на жанровите особености на лириката за деца. В тази част от монографията авторът излага резултатите от свое проучване върху утвърдените в педагогическата практика методи и похвати за работа с лирическо произведение.

В практическата част на монографията е представено експериментално изследване върху уменията на децата да заучават и възпроизвеждат наизуст лирическо произведение. Чрез специално организирана методика, реализирана в експериментална и контролна група, авторът проследява равнищата на самостоятелност, плавност и ритмичност в изпълнението на децата, като същевременно отчита броя и естеството на допуснатите грешки. Анализът на получените резултати категорично доказва ефективността на мнемотаблицата в процеса на заучаване и възпроизвеждане наизуст на лирическо произведение при децата от предучилищна възраст.

Предложеният модел за възприемане и изучаване на лирическа творба се откроява със своята практическа насоченост. Това определено ще помогне на децата по-лесно да разбират и осмислят характеристиките и специфичните особености на лирическата творба, да усетят нейната сила и въздействие, да открият нови възможности за себеизразяване и личностна изява, да развият въображението си, творческото си мислене и изобразителните си представи.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Сред множеството научни, научно-приложни и приложни приноси на представения монографичен труд, могат да се открият оригиналността на научните търсения, системност при провеждане на изследването, комплексност при представянето на проучваните явления, богатство от

оперативни термини, множество изводи и обобщения. Основният приносен момент е в успешната реализация и практическо приложение на модела за заучаване, възприемане и осмисляне на лирична творба. Ясно се откроява основната цел, която е тясно свързана с мотивацията, личностната изява и инициативност при проявите на творчество от страна на децата. В общите характеристики на монографичния труд и на всички останали публикации, представени от гл. ас. д-р Пенка Кръстева Вълчева, могат да се открият актуалността на темата, оригиналността при нейното развитие, систематична изследователска работа, творчески поглед, умело съчетаване на стандартни и специфични изследователски методи. Отделните публикации определено разширяват тематичните аспекти и разглеждат важни проблеми в областта на възприемането, осмислянето и интерпретирането на литературни произведения, както и влиянието им върху формирането на личността в тази ранна детска възраст.

В обобщение може убедено да се твърди, че в представените публикационни материали проличава логична структура на изложение и отлично владение на научната терминология. Авторката избира ключови за обучението на деца и студенти теми. В тях по коректен начин са представени основните изследователски резултати. Те съдържат ясно формулирани цели, идеи, резултати, изводи, както и практическа приложимост. Проблематиката в тях е много актуална. Тя е убедителна, със стабилна теоретична и приложна база, богата с творческите си идеи и решения. Езикът е прецизен, точен и достъпен за читателската аудитория.

Изложеното до тук е ярко доказателство за вече зрял професионализъм, натрупан научно-теоретичен и научно-практически опит за следващото стъпало в кариерата на гл. ас. д-р Пенка Кръстева Вълчева. Оценката ми за личния принос на кандидата във всички представени трудове е висока. Значимостта на научните и научно-приложни приноси на представените научни трудове по конкурса за „Доцент“ е безспорна.

6. Заключение

Въз основа на изложеното до момента мога убедено да потвърдя, че представените научни публикации и описаният опит от научна и практико-приложна дейност ми дават пълно основание да препоръчам на членовете на уважаемото Научно жури да гласуват положително и да предложат на Факултетния съвет на Факултета по обществени науки при Университет

„Проф. д-р Асен Златаров“, да избере гл. ас. д-р Пенка Кръстева Вълчева на академичната длъжност „Доцент“ в професионално направление 1. 2. Педагогика - Методика на обучението по български език и литература в детската градина и началното училище, при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Бургас.

Дата 27.10.2022

Гр. Бургас

(доц. д-р Дечко Игнатов)